

Kertomuksellisuus asia- ja mediateksteissä

Kertomuksellisia keinoja

- Kertomukselliseksi tai tarinalliseksi sanotaan sellaista (media)tekstiä, jossa on kertomukselle tyypillisiä ominaisuuksia.
- Kertomuksellisuus voi olla koko tekstin ominaisuus tai sitten teksti voi hyödyntää vain joitain kertomuksen keinoja.

KERTOMUKSEN RAKENNE	INHIMILLINEN KOKEMUS	KERRONNAN KEINOJA
• Kerrotaan tapahtumasarja, jonka käynnistää jokin tavallisesta poikkeava tapahtuma (esim. päähenkilö menettää rahansa). • Kertomus koostuu osista (alkutilanne, käännekohdat, huippukohta ja loppuratkaisu). • Käytetään tuttuja mallitarinoita (esim. ryysyistä rikkauksiin).	• Kertomuksessa on päähenkilö ja sivuhenkilöitä. • Kuvailaan aistihavaintoja. • Kerrotaan kokemuksista. • Kuvataan samaistuttavia tunteita (esim. ilo, suru tai viha).	• Kuvailaan miljöötä, henkilöitä ja tunnelmaa. • Rakennetaan jännitteitä ja odotuksia. • Kerrotaan tapahtumista epäkronologisesti. • Kuvataan henkilö jossakin roolissa (esim. sankarina tai roistona). • Luodaan tarinaan voimia ja vastavoimia (esim. hyvä ja paha).

Kertomuksellisuus asia- ja mediateksteissä

Kertojaratkaisut

- Toimittaja jutun kertojana.
- Toimittaja tuo itsensä esille osallisena tapahtumiin.
- Jutun kohdehenkilö on toimittaja.

Kerrontatavat

- Asioita kuvaillaan yksityiskohtaisesti kaunokirjalliseen tyyliin.
- Tapahtumia kerrotaan juonellisina tarinoinan.
- Tarinassa on käänteitä, konflikteja ja loppuratkaisu.
- Tekstissä hyödynnetään tunnettuja juonimalleja, kuten altavastaajan taistelu, pelastaminen, henkinen kypsyminen, nousu valtaan ja sankarin koetus.
- Draamalliset kohtaukset vuorottelevat yhteenvetojen kanssa.
- Kronologia rikotaan.

Näkökulmat

- Tapahtumat esitetään jonkun henkilön kokemina.
- Hyödynnetään kokijoiden puhetta suorina lainauksina.
- Kuvataan havaintoja, tunteita ja ajatuksia.

Harjoitus **kertomuksellisuudesta**

- Tutki *Helsingin sanomissa* julkaistun henkilöjutun tarinallisuutta. Mitä kertomuksellisia piirteitä huomaat?
 - Käytä apunasi Särmän taulukkoa ja edellisen dian jaottelua.
- Millaisia kertomuksellisia keinoja löydät?
- Kenen tarina tekstissä kerrotaan? Miksi?
- Miten kirjoittajan ääni kuuluu?
- Mihin kertomuksellisilla keinoilla kenties tekstissä pyritään?
- Saavuttaako teksti tavoitteensa?
- Tee kolmesta havainnostaasi päätelmä tai päätelmiä. Kirjaa ne ylös kokonaisin virkkein.

Palauta muistiinpanosi Pedanettiin.. Voit tehdä tehtävän myös parin kanssa. Merkitkää palautukseen silloin molempien nimet.

Puhumisen voima ja viisi muuta oivallusta

Kun näyttelijä Otto Rokka nuorena kertoi isälleen olevansa homo, hän tajusi millainen voima asoiden äänen sanomisella on. Nyt Rokka kertoo kuusi asiaa, jotka hän on oivaltanut itsensä ilmaisemisesta ja esiintymisestä.

♥ Tilaa

Otto Rokka kuvattiin Kansallisteatterin suurella näyttämöllä. Kuva: SAMI KERO / JHS

Sanna Kangasniemi HS
3.3.2024 17:45

VILLE on yhdeksäntoista, kaukana kotoa. Hän on vastoin tahtoaan suljettu psyyttiseen hoitoon Venäjällä.

Syy on se, että Ville on homo.

Kun Otto Rokka, 30, kiinnitettiin kahdeksi vuodeksi Kansallisteatterin ensembleen, kuuli hän varsin pian, että hänellä on rooli Sofi Oksasen uudessa näytelmässä *Mansikkapuu*. Rokka näytteli Villiä.

Sofi Oksasen kirjoittamalla Villillä ja vuonna 2022 Tädeylyopiston Teatterilähtökoulusta näyttelijäksi valmistuneella Rokalla on sukupuolen lisäksi ainakin yksi yhteinen ominaisuus.

Kuten Ville, myös Otto Rokka on homo.

ETUJÄRKE Otto Rokan kanssa televisiossa haastateltua Kansallisteatterin toisen parven lämpöisöä. Juhlallinen tila kiltävine kahsteineen ja ikkunalle sijoitettane rintakavaveutokseineen huokuu vanhoja aikoja.